

Samen naar Zondag

Preekserie: Genesis – Van Eden naar Egypte Onderweg naar zondag 14 juni 2026: 'Een weerzien dat zijn weerga niet kent'

In de weken tot aan de zomer kijken we naar de hoofdstukken 25 tot en met 50, het slot van Genesis. We kijken daarin naar de geschiedenis van Abrahams nakomelingen Isaak, Jakob en Jozef.

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. **Zelf ontdekken**

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. **Aanvullende teksten en suggesties**

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het thema.

3. **Meer toelichting en gespreksvragen**

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Bijbeltekst: Genesis 42:1-9 (NBV21)

Jozefs broers in Egypte

¹Toen Jakob hoorde dat er in Egypte graan was, zei hij tegen zijn zonen: ‘Waarom ondernemen jullie niets? ²Ik heb gehoord dat er in Egypte graan te krijgen is. Ga ernaartoe en koop daar graan voor ons, zodat we in leven blijven en niet van de honger omkomen.’ ³Hierop gingen tien van Jozefs broers op reis om bij de Egyptenaren graan te kopen. ⁴Jakob liet Benjamin, Jozefs volle broer, niet met de anderen meegaan, uit angst dat hem iets zou overkomen.

⁵Zo kwamen Israëls zonen graan kopen, samen met vele anderen, omdat de hongersnood ook Kanaän in zijn greep hield. ⁶Jozef was de hoogste machthebber in het land en iedereen moest bij hem graan kopen. Toen zijn broers voor hem verschenen, bogen ze zich diep voor hem neer. ⁷Zodra Jozef zijn broers zag herkende hij hen, maar hij deed alsof zij vreemden voor hem waren en vroeg op strenge toon: ‘Waar komen jullie vandaan?’ Ze antwoordden dat ze uit Kanaän kwamen en voedsel wilden kopen. ⁸Jozef herkende zijn broers wel, maar zij herkenden hem niet. ⁹Hij herinnerde zich wat hij over hen had gedroomd en zei tegen hen: ‘Jullie zijn spionnen, jullie zijn hier gekomen om te zien wat de zwakke plekken van het land zijn.’

Genesis 45:1-9 (NBV21)

¹Toen kon Jozef zich niet langer goed houden tegenover allen die daar bij hem waren. ‘Laat iedereen weggaan!’ riep hij. Zo was er niemand bij toen Jozef zijn broers vertelde wie hij was. ²Hij barstte in tranen uit en huilde zo luid dat de Egyptenaren het hoorden en dat het ook in het paleis van de farao te horen was. ³Hij zei tegen zijn broers: ‘Ik ben het, Jozef! Leeft mijn vader nog?’ Zijn broers waren niet in staat antwoord te geven, ze waren verlamd van schrik. ⁴‘Kom toch dichterbij,’ zei Jozef tegen hen, en daarop gingen ze dicht naar hem toe. ‘Ik ben Jozef,’ zei hij, ‘jullie broer, die jullie verkocht hebben en die naar Egypte is meegevoerd. ⁵Maar blijf kalm en maak jezelf geen verwijten dat jullie mij verkocht hebben en dat ik hier ben terechtgekomen, want God heeft mij voor jullie uit gestuurd om jullie leven te redden. ⁶Er heerst nu al twee jaar hongersnood in het land, en ook de komende vijf jaar zal er niet geploegd of geoogst worden. ⁷God

heeft mij voor jullie uit gestuurd om jullie voortbestaan op aarde veilig te stellen; zo wilde Hij veel levens redden. ⁸Niet jullie hebben mij dus hierheen gestuurd, maar God; door Hem ben ik de belangrijkste raadsman van de farao geworden, de bestuurder van zijn hele hof en heerser over heel Egypte. ⁹Ga onmiddellijk terug naar mijn vader en zeg tegen hem dat zijn zoon Jozef hem het volgende laat weten: “God heeft mij heer over heel Egypte gemaakt. Kom zo snel mogelijk naar mij toe.

2. Aanvullende teksten en suggesties

Genesis 37:5-8

⁵Op een keer had Jozef een droom. Toen hij die aan zijn broers vertelde, kregen ze een nog grotere hekel aan hem. ⁶‘Moeten jullie nu eens horen wat ik heb gedroomd,’ zei hij. ⁷‘We waren op het land schoven aan het binden, en toen kwam mijn schoof overeind en bleef rechtop staan. En jullie schoven gingen om die van mij heen staan en bogen daarvoor.’ ⁸Zijn broers zeiden: ‘Dacht je soms koning over ons te worden? Wil je over ons heersen?’ Vanwege dat gepraat over zijn dromen gingen ze hem hoe langer hoe meer haten.

Genesis 37:26-27

²⁶Toen zei Juda tegen zijn broers: ‘Wat hebben we eraan om onze broer te vermoorden? Dan moeten we ook de bloedsporen weer zien uit te wissen. ²⁷Laten we hem aan die Ismaëlieten verkopen in plaats van hem om te brengen; hij is tenslotte onze broer, ons eigen vlees en bloed.’ De anderen stemden hiermee in.

Genesis 44:32-33

³²Ik heb mij bij mijn vader borg gesteld voor de jongen; ik heb hem gezegd dat hij het mij mijn leven lang mag aanrekenen als ik de jongen niet terugbreng. ³³Staat u daarom alstublieft toe, mijn heer, dat ik als slaaf bij u blijf in plaats van de jongen, en dat hij met zijn broers terugreist.

Romeinen 28:8

En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.

Hebreeën 12:11

Een vermaning lijkt op het moment zelf geen vreugde te brengen, slechts verdriet, maar wie erdoor gevormd is plukt er op den duur de vruchten van: een leven in vrede en gerechtigheid.

Handelingen 2:23-24

²³Deze Jezus, die overeenkomstig Gods bedoeling en voorkennis is uitgeleverd, hebt u door goddelozen laten kruisigen en doden. ²⁴God heeft Hem echter tot leven gewekt en de last van de dood van Hem afgenomen, want de dood kon zijn macht over Hem niet behouden.

Romeinen 12:19

Neem geen wraak, geliefde broeders en zusters, maar laat God uw wreker zijn, want er staat geschreven dat de Heer zegt: ‘Het is aan Mij om wraak te nemen, Ik zal vergelden.’

Suggestie 1

Jozef heeft een lange en moeilijke weg afgelegd en heeft nu een heel hoge positie in Egypte. Alleen de Farao staat nog boven hem. Stel je eens voor dat jij in zijn plaats zou hebben gestaan. Wat zou jij met je broers hebben gedaan? Hoe had jij het aangepakt? Wat zegt dat over jou?

Suggestie 2

Tussen het eerste en het tweede tekstgedeelte gebeurt er nog heel veel. Waarom zou Jozef zijn broers niet direct hebben verteld dat hij hun broer was?

Suggestie 3

Jozef heeft veel bijgeleerd in de afgelopen jaren. Hij is niet meer de jongen die het zo met zichzelf getroffen heeft, maar een man die wijs is geworden en genade betoont. Zie jij in je eigen leven of dat van je kringleden ook een dergelijke verandering? Kan je daar wat meer over vertellen?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Je zou kunnen zeggen dat Jozef zijn broers precies heeft waar hij hen hebben wilde. Hij had nu alle touwtjes in handen. Eigenlijk had hij twee opties: Vergeven of wraak nemen. Toch kiest hij niet direct en laat er nog heel wat tijd overheen gaan.

Vraag 1

Wat zou er wel en niet zijn gebeurd als Jozef zich bij de eerste ontmoeting al bekend had gemaakt aan zijn broers en hen had vergeven?

In Genesis 44 lezen we dat Jozef zijn broers op de proef stelt door te zeggen dat uitgerekend Benjamin moet achterblijven als zijn slaaf. Juda neemt dan het woord en houdt een gloedvol betoog waarin hij uiteindelijk zichzelf opoffert door aan te bieden de plaats van Benjamin in te nemen en zo borg te staan. Hiermee laat hij zien dat er een wezenlijke verandering in hem heeft plaatsgevonden.

Vraag 2

Als Jozef zijn broers bij de eerste ontmoeting direct had vergeven, had deze verandering waarschijnlijk nooit plaatsgevonden. Wat is er nodig voor een echte verandering? Straf of genade of allebei?

Juda laat door zijn borgstelling al een glimp zien van wat vele eeuwen later zijn nakomeling Jezus Christus zou doen. In Hebrreeën 7:22 (HSV) staat:

In zoverre is Jezus Borg geworden van een zoveel beter verbond.

Vraag 3

Hoe kijk jij naar het betere verbond waar de Hebrreeënschrijver naar verwijst? En wat betekent het voor jou dat Jezus borg staat voor jou?

